

- 24h -

Juttusarjassa eri alojen huippunaiset kertovat ajankäytöstään ja valinnoistaan työssä ja arjessa.

Anni Korhonen on innokas karjalaisen perinteen vaalija. Hänestä meidän pitäisi olla ylpeitä ruokaperinteestämme.

Esiäitien opeilla

Anni Korhonen tähtäsi korkealle ravintolauralla, mutta paloi loppuun ja palasi majatalon pitäjäksi Pohjois-Karjalaan. – Tiedän, että teen yhtä hienoa työtä kuin monen tähden chefit maailmalla.

TEKSTI ELINA KILPINEN KUVAT AKSELI MURAJA

Ruisleivän teko ei ole kiireisen hommaa: siihen menee kaikkiansa 20 tuntia.

Jauhoiset kädet tekevät taikinamytyt ympärillä pientä, nopeaa, pyörittävää liikettä. Kun ruislimppu on saanut oikean muotonsa, **Anni Korhonen** asettaa sen pöydälle ja painaa limpun päälle ristin kämmensyrjällään. Kun ristiä ei enää näy, leipä on kohonnut riittävästi uuniin laitettavaksi.

Anni, 40, on innokas karjalaisperinteen vaalija. Hän pyörittää Pohjois-Karjalassa Valtimolla vanhempiensa alun perin perustamaa majataloa, Puukarin Pysäkkiä. Sen ravintolassa tarjotaan vain perinteisiä karjalaisia ruokia kauden raaka-aineista. Monesti ruuat haudutetaan leivinuunin jälkilämmöllä ruisleivän paistamisen jälkeen. Keittiössä häirii usein Anni itse.

– Tiedän, että teen yhtä hienoa työtä kuin kuka tahansa monen tähden chef maailmalla. He kokkaavat fine dining -tekniikalla, minä käytän tekniikkaa, joka on ollut näillä seuduilla iät ja ajat. Hienous tulee puhtaista mauista, Anni toteaa.

Karjalainen ruokakulttuuri on ollut läsnä Annin elämässä lapsesta saakka, ja oma äiti on ollut hänen tärkein opettajansa.

– Aiemmin oletin, että ruisleivän leipominen tai viljyrttien tuntemus ovat jokaisen ihmisen normioppia. En tajunnut, minkälainen tietotaito minulla on näistä asioista.

Kun korona sulki keväällä Annin majatalon, hän alkoi pohtia, miten voisi hyödyntää omaa perinnetietoaan ja välittää sitä eteenpäin. Hän ryhtyi kuvaamaan leivontavideoita yhdessä karjalaisesta perinneleivonnasta bloggaavan **Taru Korhosen** kanssa. Nimestään huolimatta naiset eivät ole sukua. Niin syntyivät *Kaks Korhoskaa* -verkkokurssit, joilla karjalaisiin perinneasuihin pukeutuneet naiset opettavat muun muassa ruisleivän ja karjalanpiirakoiden valmistamista.

Annilla on majatalon keittiössä yksi palkattu työntekijä. Usein hän kokkaa kuitenkin itse.

OMA ÄITI ON OLLUT ANNIN TÄRKEIN OPETTAJA.

– Väheksymme suotta omaa ruokakulttuuriamme. Meidän pitäisi olla ylpeitä omasta perinnöstämme, eikä haikailla muiden ruokakulttuurien perään.

Ura

"HALUSIN MAAILMAN PARHAAKSI ESIMIEHEKSI"

"Vanhempani perustivat majatalon kotimme lähelle Valtimolle 1990-luvun alussa. Olin 11-vuotias, ja aloin heti työskennellä majatalon keittiössä. Siellä syttyi vähitellen kipinä ruuanlaittoon.

Lukion jälkeen halusin kuitenkin pois Valtimolta. Muutin Kuopioon ja opiskelin restonomiksi.

Sain ensimmäisen ravintolapäällikön paikkani Joensuuista 21-vuotiaana. Alkuun se tuntui mahtavalta. Oli selkeät tavoitteet, kunnon kulukuri ja kateajattelu.

Tähtäsin korkealle. Halusin, että minusta tulee maailman paras esimies. Etenin ja johdin parhaimmillaan kolme ravintolaa kerralla.

Vähitellen huomasin, etten voinutkaan olla niin kova henkilökunnan kanssa kuin tavoitteet edellyttivät. Tuntui, että ihmisiä käsiteltiin pelkkinä lukuina. Oma arvo maailmani rupesi sotimaan sen ajattelun kanssa, jossa voiton tavoittelu menee kaiken edelle."

Anni Korhonen

40-VUOTIAS innokas karjalaisperinteen vaalija. PYÖRITTÄÄ Puukarin Pysäkki-nimistä majataloa ja ravintolaa Valtimolla. PERHEESEEN kuuluu kolme lasta. JAKAA ruuanlaitto-oppejaan Kaks Korhoskaa -verkkokursseilla yhdessä Taru Korhosen kanssa.

"Majatalon eri taustoista tulevat vieraat ovat avartaneet maailmankuvaa. Toivon samaa omille lapsilleni", Anni sanoo.

Uupumus "AJOIN ITSENI LOPPUUN 26-VUOTIAANA"

"Ajoin lopulta itseni töissä ihan loppuun. En ollut voinut kuvitellakaan, että voin mennä niin kipeäksi työnteosta 26-vuotiaana. Sen myöntäminen oli vaikeaa.

Jäin sairauslomalle, mutta palasin vanhaan työhöni. Halusin edelleen kehittyä, mutta en enää nauttinut työnteosta. Ymmärsin, että en voi jatkaa niin, ja irtisanouduin.

Muutin Helsinkiin ja työskentelin vajaan vuoden hovimestarina ravintola Savussa Tervasaassa. Yhtenä iltana tein takahuoneessa tervakastetta, joka oli yksi ravintolan ohjelmanumeroista. Mietin, miksi teen täällä tällaista, kun minulla olisi kotona mahtava tarina Puukarin Pysäkillä.

Äiti ja isä alkoivat olla jo niin iäkkäitä, että voisin ostaa heiltä maat ja mannat ja alkaa pyörittää majataloa. He pääsisivät eläkkeelle."

Palumuutto "PAKKODOWNSHIFTAUS TEKI HYVÄÄ"

"Talvella 2009 palasin Valtimolle. Olin 29-vuotias. Se oli täydellinen pakkodownshiftaus: ei ollut hälyä, ei ihmisiä ympärillä, ei palveluita. Olin kaivannut sitä rauhallisuutta.

Puukarin Pysäkillä on omia lampaita ja 25 hehtaaria luomupeltoa.

Paluutani seuranneena kesänä tapasin tulevan aviomieheni. Saimme kaksi lasta ennen kuin majatalo siirtyi omistukseeni vuonna 2012. Seuraavana vuonna syntyi kuopuksemme.

Elämä Valtimossa on ollut sellaista kuin olin kuvitellutkin. En ole ikinä katunut paluutani. Olen onnellinen, että tein päätöksen paluusta jo nuorena työnhupakkona enkä vasta viisikymppisenä. Sain lapset tänne kasvatamaan, mikä on iso arvo.

Kaipaamaan kaupungeista kulttuuria, mutta onneksi sitä on täälläkin. Kajaanissa on hyvä teatteri, Kuhmossa kamarimusiikkijuhlat ja Nurmeksessa aktiivinen kulttuurielämä. Joensuu ja Kuopiokin ovat lähellä.

Myös ystävät jäivät, mutta onneksi puhelimet on keksitty."

Työ

"JOS MUU MAAILMA KAATUU, MINULLA ON RUISTA"

"Kesällä töitä on eniten. Tulen töihin aamulla puoli kahdeksaksi ja lähden kotiin illalla puoli kymmeneltä. Teen ruokaa, tarjoilen, siivoan, hoidan myynnin ja markkinoinnin ja muut paperityöt. Minulla on keittiössä yksi palkattu työntekijä ja lisäksi kausityöntekijöitä.

Kesän lisäksi toinen sesonki on talvisin, jolloin meillä käy ihmisiä hiihtämässä. Syksyisin on vähemmän asiakkaita, mutta silloin teen kehittämistyötä.

Majatalon ja ravintolan lisäksi minulla on 25 hehtaaria luomupeltoa. Kasvatan ruista, jotta voin olla rukiista omavarainen. Tänä syksynä saan toivottavasti kauraakin.

Viime kevät osoitti sen, että jos kaikki muu maailma kaatuu ympäriltä, minulla on siilossa ruista, josta voin tehdä ruisleipää ja myydä sitä.

Kun majatalo oli koronan vuoksi kiinni, leivoin leipää ja myin sitä ruokapiireille.

Omavaraisuuteen panostaminen on arvovalinta. Kalliita jyvää ne ovat, jos laskee kaiken rahan, mitä olen maanviljelyyn laittanut. Mutta arvostus raaka-ainetta kohtaan on tosi iso, kun ymmärtää, miten kovan työn takana se on."

Yksinhuoltajuus "PERUSOLETUS, ETTÄ LAPSET AUTTAVAT"

"Lapseni ovat 7-, 9- ja 10-vuotiaat. Liittoni lasten isän kanssa päättyi eroon kaksi vuotta sitten, ja nyt lapset asuvat viikot minulla ja viikonloppuisin isällään. Arjen pyörittäminen ja lasten asioiden hoitaminen ovat vastuullani.

Lapset auttelevat majatalon töissä. Viime kesänä he innostuivat tarjoilemaan ja voitelemaan pullia.

En ole pakottanut heitä töihin niin kuin minut ja sisarukseni lapsina pakotettiin, mutta kyllä se perusoletus on, että vähitellen he saavat tehdä askareita asumisensa eteen.

Lapset ymmärtävät, että minulla menee majatalolla niin pitkään, että hommat on hoidettu, ja jos he auttavat, pääsemme nopeammin kotiin.

Tarvittaessa vanhempani hoitavat lapsiani. Isä auttaa edelleen myös maanviljelyksessä ja äiti esimerkiksi majatalon huoneiden siivoamisessa ja ruisleivän leipomisessa."

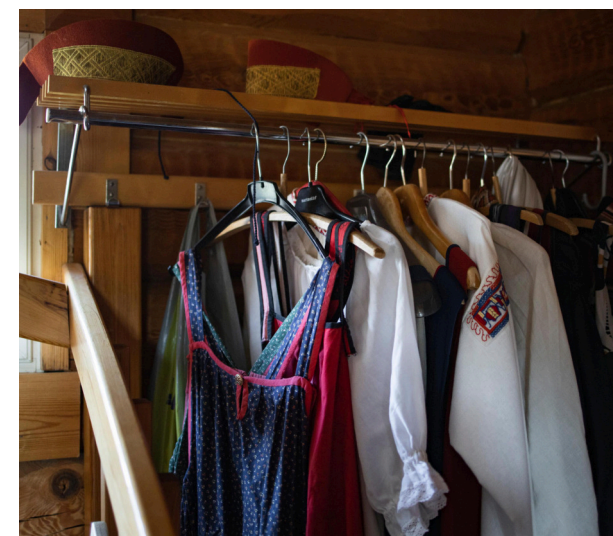
Lepo

"MAAILMA EI KAADU VAPAAPÄIVÄÄN"

"Kesän sesongin jälkeen olen kaikkeni antanut. Pitäisi osata antaa itselleen hetki levätä ja ymmärtää, että ei maailma kaadu siihen, jos otan kaksi vapaapäivää viikossa.

Mutta kun ovesta astuu yksikin asiakas, hänet on otettava vastaan. Majatalon pyörittämisessä on jatkuvasti niin kovat kulut, että kaikki raha, joka on tuloillaan, on otettava vastaan.

Olen opetellut armollisuutta itseäni kohtaan muun muassa joogaamalla ja tekemällä asioita, joista tulee hyvä olo. Musiikki on yksi sellainen. Soitan 15-kielistä kannelta: enimmäkseen vanhan liiton musiikkia, joka poh-

← Juhlatilaisuuksiin puetaan kansallispuku, arjessa Anni käyttää usein feresiä.

↑ Anni on kasvanut majatalon pitoon. Hänen vanhempansa perustivat sen 90-luvun alussa.

jautuu Kantelettaren teksteihin. En ole lähtenyt sitä modernisoimaan.

Olen myös aina laulanut kuorossa. Valtimon tyttökuorossa lauloimme aikanaan paljon karjalan kielellä, mutta laulujen lisäksi en kieltä osaa.

Kun pidän vapaapäivän, puuhastelen jotain kotona tai puutarhassa, jotta aivot saisivat lepoa työasioista. Kerrankin aloin hinkata puhtaaksi pirtin pöydän kantta."

Ruoka "VAALITAAN KARJALANPIIRAKOITA"

"Rakkain karjalaisruokani on karjalanpaisti, kun se tehdään oikeista lihoista: lampaan niskasta ja sonnin ja sian kylkipaloista. Laitan mukaan myös sydäntä ja munuaisia pieninä paloina, muutaman sipulin isoina lohkoina, suola ja maustepippuria. Siitä tulee taivaallista.

Myös karjalanpiirakoita pitäisi vaalia enemmän. En ymmärrä, että ulkomaalainen riisi on vallannut ikonisen piirakkamme sisuksen. Itse täytän piirakat kotimaisella ohralla.

Työpäivän jälkeen kotona teen tavallisia, nopeita arki-ruokia, kuten makaronilaatikkoa tai spagetti bolognesea

24h

UNI 8H

"En enää nipistä yönistä lisää tunteja vuorokauteen. Minulla on futon, enkä osaisi enää toisenlaisella pöydällä nukkua. Lapset nukkuvat vieressäni – siihen on helppo nukahtaa."

TYÖ 6–12H

"Päivästä ja vuodesta riippuen. Väliillä työtä on vaikea määritellä, kun koko valvella-oloaika tuntuu liittyvän jotenkin majataloon."

PERHEJA

OMAAIKA 4–10H

"Koetan ottaa joka päivä aikaa töistä irrottautumiseen: saunon, joogaan, laulan kuorossa, hoidan puutarhaa, tapaan ystäviä. Kaikkein parhaiten työstä irrottavat lapset."

Vaikka kotiseutu on Annille rakas, hän ei silti ajattele, että on sidoksissa siihen ikuisesti. "Jos vastaan tulisi vaikka jokin hieno, kansainvälinen työ, voisin harkita lähtöä."

NOPEAT KYSYMYKSET

OLETKO MIELUUMMIN PIDETTYVAI

ARVOSTETTU?

"Olen onnellinen, jos mielipiteitäni ja ajatuksiani arvostetaan."

LOUNAS RAVINTOLASSA VAI

TYÖPISTEELLÄ?

"Työpiisteellä minulla on maailman parasta ruokaa."

SYÖTKÖ MIELUUMMIN YKSIN

VAI YHDESSÄ?

"Siinä on paljon enemmän iloa."

OLETKO ENEMMÄN AAMU-

VAI ILTAIHMINEN?

"Aamuisin olen fiksuimmillani ja tehokkaimmillani. Kun lapset vielä nukkuvat, minulla on aikaa itselleni, kahvikupille ja joogalle."

NETFLIX VAI KIRJA?

"Olen aina lukenut paljon. Nuorempana luin Paulo Coelhoa ja self help -kirjallisuutta. Nykyään luen dekkareita, jotka vievät ajatukset pois omasta elämästä."

- ei mitään karjalaisen ruokakulttuurin helmiä. Kokkaan töissä niin paljon, että kotona se ei oikein jaksa kiinnostaa.

Otan lapset mukaan keittiöön, jotta ruuanlaitto olisi myös mukavaa yhdessä tekemistä. He pilkkovat sipulin, ruskistavat jauhelihan, tekevät salaatin tai kattavat pöydän."

Pukeutuminen

"KANSALLISPUKUA KANTAESSA RYHTI SUORISTUU"

"Jos saan kutsun juhliin, joissa on pukukoodina iltapuku, puen päälleni kansallispuvun. Se päällä tuntuu, että hartiat menevät automaattisesti vähän taakse ja ryhti suoristuu.

Ennen käytin äidin kansallispuvua, mutta kun sain vuonna 2013 kutsun tasavallan presidentin itsenäisyyspäivän vastaanotolle, lainasin Aune-tätini pukua. Juhlan jälkeen Aune lahjoitti puvun minulle. Se oli niin iso asia, että itkeä tirahdin. Aune on itse kutonut kankaat ja tehnyt puvun.

Olen tosi tarkka kansallispuvun käytöstä. Se päällä ei esimerkiksi koskaan saa tehdä töitä.

Töissä käytän feresiä, eli karjalaisen naisen arkiasua. Siihen kuuluvat mekko-osa, valkea, pussihainen paita

ja essu. Käytän sitä esimerkiksi tarjoillessani. Myös Kaks Korhoskaa -videoissa esiinnyimme feresiseissä. Halusimme, että karjalaisuus näkyy pukeutumisessakin. Promokuvissa meillä on päällämme Raja-Karjalan kansallispuvut, mutta ne päällä emme tietenkään leiponeet."

Koti

"REMPALLAAN, MUTTA RAKAS SILTI"

"Asun lapsuudenkodissani muutaman kilometrin päässä majatalolta. Vanhempani ovat muuttaneet majatalon pihapiiriin rakentamaansa taloon.

Kotini on 50-luvun rintama-miestalo, jossa kaikki vähän repsottaa. Ei ole ollut energiaa laittaa sitä. Se on silti minulle rakas.

Pihakin näyttää vähän rujolta. Se on rikkaruohoa täynnä, ja ruoho on ajamatta. Tässäkin on pitänyt opetella armollisuutta. Jos tuossa nyt juolavehänä rehottaa, niin siinärehottaa. Kitken sen jonain päivänä.

Kodissani tärkeintä on laaja maisema, joka ikkunoista avautuu. Näen vaarat, veden ja peltoja. Se on sielunmaisemani." 🗨️

"EN YMMÄRRÄ, ETTÄ ULKOMAINEN RIISI ON VALLANNUT IKONISEN PIIRAKKAMME."